

Poznań, 16 stycznia 2021 r.

Fundacja na rzecz Praw Ucznia

ul. Święty Marcin 29/8

61-806 Poznań

Minister Edukacji i Nauki

al. J. Ch. Szucha 25

00-918 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze!

Do Fundacji na rzecz Praw Ucznia trafiło niedawno wystąpienie jednej z nauczycielek języka polskiego w jednej z miejskich szkół podstawowych. W tym wystąpieniu Fundacja została poinformowana o sytuacji w tej szkole (ale dotyczącej też szeregu innych szkół) polegającej na pobieraniu w niej nauki przez kilkanastu obcokrajowców, przede wszystkim z Ukrainy, którzy — rozpoczynając naukę w tej szkole — nie znają bądź słabo znają język polski. To sprawia, że uczniowie ci pobierają naukę w oddziale przygotowawczym, ucząc się języka polskiego, lecz nie zmienia to faktu, że część z nich w tym roku szkolnym będzie przystępowała do egzaminu ósmoklasisty (pomimo przyjechania do Polski w sierpniu, październiku czy listopadzie 2020 roku).

Ten rok szkolny jest jednak rokiem szczególnie trudnym z uwagi na naukę zdalną (z wyjątkiem pierwszego 1,5 miesiąca), co jeszcze bardziej utrudnia naukę języka polskiego przez osoby z obcych krajów. Jak bowiem mają one przez środki komunikacji elektronicznej uczyć się nowego języka obcego? To bardzo trudne zadanie, lecz jest ono konieczne po to, by osoby te mogły — przede wszystkim — komunikować się w języku polskim i — w kontekście samej nauki szkolnej — rozumieć polecenia sformułowane czy teksty literackie napisane właśnie w tym języku. Tylko tak będzie można dalej ich edukować.

Tymczasem wymagania egzaminu ósmoklasisty obligują te osoby do znania kilku tekstów literackich, części gramatyki, a także zredagowania rozprawki czy innej dłuższej formy wypowiedzi. Jak jednak te osoby mają to zrobić, skoro ich znajomość języka polskiego nie pozwala czasami nawet na zrozumienie polecenia? Ze względu na nauczanie zdalne znacznie utrudnione było przecież — jak już wcześniej wskazywano — przekazanie i utrwalenie materiału z zakresu języka polskiego jako języka nienatywnego.

Dlatego właśnie uprzejmie proszę Pana Ministra o przyjrzenie się sprawie. Obecna sytuacja sprawia, że bardzo prawdopodobne jest, iż ci uczniowie napiszą egzamin ósmoklasisty gorzej, niż gdyby uczyli się stacjonarnie. To z kolei powoduje, że o wiele trudniej będzie im zakwalifikować się do takich szkół ponadpodstawowych, o których marzą. Każdy powinien mieć jednak równe szanse w postępowaniu rekrutacyjnym, wobec czego uprzejmie proszę Pana Ministra o dostosowanie wymagań egzaminacyjnych z zakresu języka polskiego dla uczniów będących obcokrajowcami. Tylko to pozwoli ograniczyć utracone możliwości oraz straty wynikające z nauki zdalnej w przypadku uczniów zagranicznych, którzy w tym roku zdawać będą egzamin ósmoklasisty (czy jakiegokolwiek inny egzamin). Grupa tych osób nie jest duża, ale problem niezwykle poważny i dla nich istotny.

Z poważaniem

Mikołaj Wolanin
Prezes Fundacji na rzecz Praw Ucznia